

เพศวิถีของวัยรุ่นหญิง

SEXUALITY OF FEMALE ADOLESCENT

ศุพนิดา ชัยวิทย์

คุณฉันทิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาคุษฎีบัณฑิต

สาขาวิชาการศึกษาและการพัฒนาสังคม

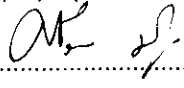
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

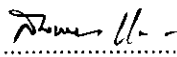
ตุลาคม 2551

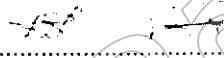
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

คณะกรรมการควบคุมคุณิพนธ์และคณะกรรมการสอบคุณิพนธ์ ได้พิจารณา
คุณิพนธ์ของ สุพนิดา ชัยวิทย์ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาและการพัฒนาสังคม ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

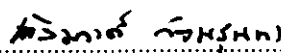
คณะกรรมการควบคุมคุณิพนธ์

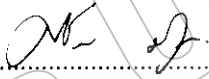

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(รองศาสตราจารย์ ดร. ศรีวรรณ มีคุณ)

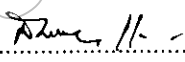

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(รองศาสตราจารย์ ดร. สมหมาย แจ่มกระจ่าง)

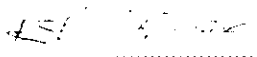

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(รองศาสตราจารย์ ดร. เสรี ชัดเข้ม)

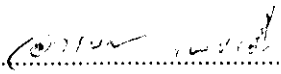
คณะกรรมการสอบคุณิพนธ์

..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เนลิมวงศ์ วัฒนสุนทร)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ศรีวรรณ มีคุณ)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. สมหมาย แจ่มกระจ่าง)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. เสรี ชัดเข้ม)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. อารมณ เพชรชื่น)

คณะศึกษาศาสตร์อนุมัติให้รับคุณิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาและการพัฒนาสังคม ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร. มนตรี เข้มกิติกร)

วันที่ 30 เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2551

ประกาศคุณูปการ

คุณฐิณีพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจาก รองศาสตราจารย์ ดร.ศรีวรรณ มีคุณ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก รองศาสตราจารย์ ดร.สมหมาย แจ่มกระจ่าง และ รองศาสตราจารย์ ดร.เสรี ชัดเข้ม อาจารย์ที่ปรึกษาร่วมคุณฐิณีพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางที่ถูกต้อง ทำให้ผู้วิจัยได้แนวทางในการศึกษาค้นคว้าและประสบการณ์ที่มีคุณค่า ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วน ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ คณาจารย์สาขาวิชาการศึกษาและการพัฒนาสังคม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพาทุกท่าน และ พี่ ๆ เพื่อน ๆ และน้อง ๆ นักศึกษาปริญญาเอก ที่ให้ความรู้ คำแนะนำและกำลังใจมาตลอดเวลาที่ศึกษา รวมทั้ง ขอขอบคุณวิทยุรุ่นหญิงที่มีได้เอ่ยนามในคุณฐิณีพนธ์เล่มนี้ ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และบอกเล่าประสบการณ์ที่มีประโยชน์อย่างยิ่งต่องานวิจัย โดยเฉพาะกลุ่มเด็กสก๊อย และผู้ให้ข้อมูลรายที่ 1 ที่ทำให้ผู้วิจัยมีความเข้าใจโลกของวิทยุรุ่นมากขึ้น และขอขอบคุณบุคคลทุกท่านที่มีได้ปรากฏชื่อในคุณฐิณีพนธ์เล่มนี้ ที่มีส่วนช่วยเหลือในการทำคุณฐิณีพนธ์จนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

สุพนิดา ชัยวิทย์

48820822: สาขาวิชา: การศึกษาและการพัฒนาสังคม; ปร.ด. (การศึกษาและการพัฒนาสังคม)

คำสำคัญ: วัยรุ่นหญิง/เพศวิถี

สุพนิดา ชัยวิทย์: เพศวิถีของวัยรุ่นหญิง (SEXUALITY OF FEMALE ADOLESCENT) คณะกรรมการควบคุมคณานิพนธ์: ศรีวรรณ มีคุณ, Ph.D., สมหมาย แจ่มกระจ่าง, Ph.D., เสรี ชัดเข้ม, ค.ด. 281 หน้า. ปี พ.ศ. 2551

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปรากฏการณ์เพศวิถีของวัยรุ่นหญิง ภายใต้บริบททางสังคมและวัฒนธรรมในเขตชุมชนเมือง รวมทั้งศึกษากระบวนการที่นำไปสู่การตัดสินใจเลือกเพศวิถีของวัยรุ่นหญิง การให้ความหมายเพศวิถี ผลกระทบและวิธีการปรับตัวที่วัยรุ่นหญิงเลือกใช้ โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก การสังเกตแบบมีส่วนร่วม และไม่มีส่วนร่วม ผู้ให้ข้อมูล เป็นวัยรุ่นหญิงอายุ 12 - 18 ปี ศึกษาอยู่ในระบบโรงเรียน จำนวน 26 คน เก็บข้อมูลระหว่างเดือน พฤศจิกายน 2550 - เมษายน 2551 รวมเวลา 6 เดือน

ผลการวิจัย พบว่า

1. บริบททางสังคมและวัฒนธรรมของสังคมเมืองที่นำไปสู่เพศวิถี ได้แก่ บริบทที่อยู่อาศัย วิธีการดำเนินชีวิต ค่านิยมทางเพศ การรับรู้บทบาททางเพศ และการรับรู้เรื่องเพศ กระบวนการนำไปสู่เพศวิถี แบ่งเป็น 2 ประเภทคือการมีเพศสัมพันธ์ด้วยความเต็มใจและไม่เต็มใจ ซึ่งมีขั้นตอนไม่แตกต่างกัน ได้แก่ การรู้จักชอบพอ การนัดหมาย การอยู่ด้วยกันตามลำพัง และการมีเพศสัมพันธ์ โดยวัยรุ่นหญิงใช้ความรักเป็นเหตุผลอันดับแรกในการอธิบายพฤติกรรมทางเพศ รองลงมาคือ ความอยากรู้อยากลอง ความรู้เรื่องเพศที่ได้รับจากสื่อ คลิปวีดีโอ และกลุ่มเพื่อน
2. ความหมายของเพศวิถี คือ ความรัก และเพศสัมพันธ์ เป็นสิ่งที่สวยงาม อบอุ่น เป็นเรื่องของธรรมชาติ มีคุณค่าสำหรับชีวิต ช่วยวัดระดับความรัก ความผูกพัน และจำเป็นสำหรับความรัก ผลกระทบจากเพศวิถีมี 6 รูปแบบคือ 1) แสวงหาความรักตลอดเวลา ไม่สนใจเรียน 2) เป็นแม่วัยรุ่น ทำแท้ง 3) เพศวิถีไร้รูปแบบเป็นฝ่ายรุกและเลือกผู้ชาย 4) ชอบขับรถมอเตอร์ไซด์ เทียวเสพติดเช็ทซ์แบบตื่นเต้น 5) หญิงรักหญิง แม่เฒ่าเด็ก และ 6) เพศสัมพันธ์ต่างตอบแทน
- 3) วิธีการปรับตัวคือ 1) ยอมรับเพศวิถีของตนเอง 2) หาเหตุผลเข้าข้างตนเอง 3) ใช้สติปัญญาและประสบการณ์ สร้างค่านิยมใหม่ 4) เลือกคบเพื่อนที่มองโลกในแง่ดี และเพศวิถีคล้ายกัน ผลวิจัยนำไปสู่ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายคือ กำหนดนโยบายด้านการศึกษาเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนเป็นวาระเร่งด่วน ทั้งภาครัฐและเอกชนร่วมมือกัน และกำหนดนโยบายพัฒนาคุณภาพชีวิตครอบครัว โดยใช้กลไกของกฎหมาย และระบบสวัสดิการครอบครัว

48820822: MAJOR: EDUCATION AND SOCIAL DEVELOPMENT; Ph.D.
(EDUCATION AND SOCIAL DEVELOPMENT)

KEYWORD: FEMALE ADOLESCENTS/ SEXUALITY

SUPANIDA CHAIVIT: SEXUALITY OF FEMALE ADOLESCENT

DISSERTATION THESIS ADVISORY COMMITTEE: SRIWAN MEEKHUN, Ph.D.,
SOMMAI JAMKRAJANG, Ph.D., SEREE CHADCHAM, Ph.D. 281 P. 2008.

The objectives of This research were to study sexuality phenomena of female adolescence appeared under the social and cultural, including the study of process of selecting sexuality, the definition of sexuality, urban areas creating the sexuality, the effects of sexuality and the adaptation chosen by female adolescents. The qualitative method was used for this research. The data were gathered via in-depth interviews, participant and non-participant observations. Key informants were 26 female adolescent students aged between 12 - 18 years old. The duration of data gathering was between November 2007 and April 2008.

The findings revealed as follows

1. The social and cultural context leading to sexuality were dwelling, way of life, sex value and sexual perception. The process brought to sexuality were divided into 2 types which were willing and unwilling intercourses which were not a different process, namely, being in love, having a date, being a live-in partner and having sexual intercourses. The first reason of female adolescents to explain sexual behaviors was being in love. The second was curiosity and eagerness, to have sexual experience perceived from media video clips and friends.
2. The definitions sexuality interpreted female adolescents were that love and intercourse, were beautiful, warm, natural, worth for live, helping to measure the love level and binding and necessary for love. The 6 types of the effects sexuality were 1) endless of seeking love and not interesting in studies 2) to be young mum or aborted 3) free style sexuality: cajolery and selecting a boy 4) spend no leisure time on motorcycles saddles, sex addiction exciting styles 5) being a lesbian, and young whore manager and 6) repaying each other intercourse.
3. For adaptations of female adolescents, they were 1) conceding their sexuality, 2) seeking the reasons to support themselves 3) using their intellectual senses and experiences to create new value and 4) choosing friends who were optimistic and shared similar sexuality. The research findings led to policy recommendations, which were to regulate the child and youth studies as the emergent priority. Both state and private sectors cooperate regarding this and regulate the policy for the quality development of family lives by using legislative mechanism and family welfare systems.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
คำถามในการวิจัย.....	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
ความสำคัญของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
แนวคิดเรื่องเพศ เพศภาวะ และเพศวิถี.....	8
แนวคิดเกี่ยวกับการประกอบสร้างทางสังคมกับเพศวิถีของวัยรุ่น.....	18
เพศวิถีของวัยรุ่นภายใต้บริบททางสังคมและวัฒนธรรมของสังคมเมือง.....	28
ปัจจัยที่เป็นเงื่อนไขนำไปสู่เพศวิถีของวัยรุ่น.....	37
การปรับตัวจากผลกระทบของเพศวิถี.....	40
แนวคิดเกี่ยวกับวัยรุ่นและพัฒนาการทางเพศของวัยรุ่น.....	42
แนวคิดและทฤษฎีที่ใช้ในการศึกษาเพศวิถีของวัยรุ่น.....	47
การวิจัยเชิงปรากฏการณ์วิทยา.....	55
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	58

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	65
พื้นที่ศึกษาวิจัย.....	65
ผู้ให้ข้อมูล.....	66
วิธีการเลือกผู้ให้ข้อมูล.....	66
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	68
การตรวจสอบความตรงและความน่าเชื่อถือของข้อมูล.....	75
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	76
การแปลผลและการนำเสนอข้อมูล.....	78
ข้อพิจารณาด้านจริยธรรม.....	78
4 บริบททางสังคมและวัฒนธรรมที่นำไปสู่เพศวิถี.....	81
บริบทที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม.....	81
วิถีการดำเนินชีวิตของวัยรุ่นหญิง.....	92
บริบทค่าใช้จ่ายของวัยรุ่นหญิง.....	105
ค่านิยมทางเพศของวัยรุ่นหญิง.....	109
5 ปรัชญาการณเพศวิถีของวัยรุ่นหญิง.....	118
รูปแบบที่ 1 เพศวิถีแบบเพศสัมพันธ์เสรี.....	118
รูปแบบที่ 2 เพศวิถีแบบรักร่วมเพศหญิงรักหญิง.....	122
รูปแบบที่ 3 เพศวิถีแบบเพศสัมพันธ์ต่างตอบแทน.....	127
การให้ความหมายเพศวิถี.....	133
กระบวนการที่นำไปสู่เพศวิถี.....	135
การรับรู้บทบาททางเพศของชาย-หญิง.....	137
การรับรู้เรื่องเพศของวัยรุ่นหญิง.....	141
6 ผลกระทบจากเพศวิถีและการปรับตัว.....	147
ผลกระทบจากเพศวิถี.....	147
วิธีการปรับตัวจากเพศวิถี.....	160

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
7 สรุปผลและอภิปรายผล.....	176
สรุปผลการวิจัย.....	176
อภิปรายผล.....	179
ข้อเสนอแนะ.....	188
บรรณานุกรม.....	190
ภาคผนวก.....	200
ภาคผนวก ก.....	201
ภาคผนวก ข.....	269
ภาคผนวก ค.....	274
ภาคผนวก ง.....	276
ภาคผนวก จ.....	279
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	281

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 ตัวชี้วัดคุณลักษณะของวัยรุ่นชายและวัยรุ่นหญิง.....	22
2 แสดงขนาดของเมืองตามจำนวนประชากร.....	29
3 จำนวนวัยรุ่นหญิงผู้ให้ข้อมูลจำแนกตามวิธีการคัดเลือก.....	67
4 สรุปวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	74
5 รูปแบบเพศวิถีของวัยรุ่นหญิง.....	118
6 สถานภาพครอบครัว อายุ การศึกษาและวิธีการปรับตัวของวัยรุ่นหญิง.....	161
7 วัยรุ่นหญิงกลุ่มปรับตัวในทิศทางไม่เหมาะสม.....	173

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 ขอบเขตและองค์ประกอบของเพศภาวะ/ เพศวิถี.....	9
2 แผนภูมิเพศวิถีศึกษา: การดำรงอยู่ และทิศทาง.....	13
3 กรอบการวิเคราะห์แบบแผนพฤติกรรมบนฐานของทฤษฎีการแลกเปลี่ยนทางสังคม.....	49
4 แสดงเครือข่ายความสัมพันธ์ของผู้ให้ข้อมูลกลุ่มที่ 1.....	67
5 แสดงเครือข่ายความสัมพันธ์ของผู้ให้ข้อมูลกลุ่มที่ 2.....	68
6 สรุปลำดับขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล.....	77
7 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย.....	79
8 ลักษณะที่อยู่อาศัยและวิถีชุมชน.....	84
9 สภาพชีวิตเด็กหอพักที่อยู่รวมกันหลายคนในห้องเดียว.....	86
10 พัฒนาการที่อยู่อาศัยของวัยรุ่นหญิงที่พักอยู่หอพักอาจารย์.....	88
11 อุปกรณ์ที่ใช้ในการสูบบุหรี่ลักษณะเดียวกับบุหรี่.....	96
12 การดึงดูดให้ผู้หญิงเข้าไปเที่ยวในคืน “เลดี้ไนท์”.....	98
13 เส้นทางการขับรถมอเตอร์ไซด์รอบสวนสาธารณะของวัยรุ่นหญิง.....	101
14 สวนสาธารณะสถานที่ออกกำลังกาย.....	102
15 การรวมกลุ่มเตรียมแว่นและเค้กว้นออกถือค.....	104
16 รูปแบบวิถีชีวิตของวัยรุ่นหญิงกลุ่มขับรถมอเตอร์ไซด์เที่ยว.....	105
17 นิตยสารที่วัยรุ่นหญิงนิยมอ่าน.....	108
18 การแต่งกายและทรงผมของวัยรุ่นหญิง.....	108
19 บริบทวิถีชีวิตและกระบวนการก้าวเข้าสู่เพศวิถีต่างตอบแทนของวัยรุ่นหญิง.....	130
20 นิตยสารประเภทอีโรติกที่วัยรุ่นหญิงนิยมอ่าน.....	145